

Archwiliwr Cyffredinol Cymru
Swyddfa Archwilio Cymru
24 Heol y Gadeirlan
Caerdydd
CF11 9LJ

Eich Cyf/Your Ref:
Ein Cyf/Our Ref: SF/M27
Dyddiad/Date: 19 Medi 2016
Gofynner am/Ask for: S Forrest
Rhif Union/Direct Dial: 01492 576179

Annwyl Foneddigion

Sylwadau ynghylch Datganiadau Ariannol 2015/16

Darperir y llythyr hwn mewn cysylltiad â'ch archwiliad o ddatganiadau ariannol Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru a Chronfa Bensiwn y Diffoddwyr Tân am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2016 er mwyn mynegi barn ar eu gwirionedd a'u tegwch a'u bod wedi'u paratoi'n briodol.

Rydym yn cadarnhau y gallwn, hyd eithaf ein gwybodaeth a'n cred, ac wedi gwneud ymholiadau yr ystyriwn yn ddigonol, wneud y sylwadau hyn i chi.

Sylwadau'r Rheolwyr

Cyfrifoldebau

Rydym wedi cyflawni ein cyfrifoldebau o ran:

- llunio'r datganiadau ariannol yn unol â'r gofynion cyfreithiol a Chod Ymarfer Cyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2015-16; yn benodol, mae'r datganiadau ariannol yn rhoi golwg wir a theg yn unol â hwy; a
- dylunio, gweithredu, cynnal ac adolygu rheolaeth fewnol er mwyn atal a chanfod twyll a chamgymeriad.

Yr Wybodaeth a Ddarperir

Ar eich cyfer, rydym wedi darparu:

- mynediad llawn at:
  - yr holl wybodaeth yr ydym yn ymwybodol ei bod yn berthnasol ar gyfer paratoi'r datganiadau ariannol, megis llyfrau cyfrifon a'r ddogfennau i'w cefnogi, cofnodion cyfarfodydd a materion eraill;
  - gwybodaeth ychwanegol y gofynnwyd amdani gennym i ddiben yr archwiliad; a
  - mynediad dirwystr at staff yr oeddech yn tybio ei bod yn angenrheidiol cael tystiolaeth archwilio ganddynt.
- canlyniadau ein hasesiad o'r risg y gallai'r datganiadau ariannol fod wedi eu camddatgan yn sylweddol o ganlyniad i dwyll;
- ein gwybodaeth am dwyll neu amheuaeth o dwyll yr ydym yn ymwybodol ohonynt ac sy'n effeithio ar Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru, ac sy'n ymwneud â'r:
  - rheolwyr;
  - gweithwyr sydd â rolau pwysig mewn rheolaeth fewnol; neu
  - eraill lle gallai'r twyll gael effaith sylweddol ar y datganiadau ariannol.

- ein gwybodaeth am unrhyw honiadau o dwyll, amheuaeth o dwyll, sy'n effeithio ar y datganiadau ariannol a fynegir gan weithwyr, cyn-weithwyr, rheoleiddwyr neu eraill;
- ein gwybodaeth am bob achos o anghydfurfiaeth â deddfau a rheoliadau y dylid ystyried eu heffeithiau wrth baratoi'r datganiadau ariannol;
- enw pob parti cysylltiedig a pherthynas pob parti cysylltiedig, ynghyd â'r trafodion yr ydym yn ymwybodol ohonynt.

Sylwadau ar y datganiad ariannol

Cofnodwyd yr holl drafodion, asedau ac ymrwymadau yn y cofnodion cyfrifyddu, ac maent yn cael eu hadlewyrchu yn y datganiadau ariannol.

Mae'r rhagdybiaethau sylweddol a ddefnyddiwyd wrth wneud amcangyfrifon cyfrifyddu yn rhesymol, gan gynnwys y rhai a fesurwyd ar werth teg.

Rhodddwyd cyfrif priodol am y perthnasoedd â phartïon cysylltiedig, ynghyd â'r trafodion, a datgelwyd hwy.

Mae pob digwyddiad a fu wedi'r dyddiad adrodd, ac sy'n gofyn am addasu neu ddatgelu, wedi cael ei addasu neu ei ddatgelu.

Mae pob ymgyfreithiad hysbys gwirioneddol neu bosibl, ac y dylid ystyried ei effeithiau wrth baratoi'r datganiadau ariannol, wedi cael ei ddatgelu i'r archwilydd, a rhodddwyd cyfrif amdano a'i ddatgelu yn unol â'r fframwaith adrodd ariannol perthnasol.

Mae'r datganiadau ariannol yn rhydd o gamddatganiadau sylweddol, gan gynnwys hepgoriadau.

Mae'r effeithiau camddatganiadau na chywirwyd ac a ganfuwyd yn ystod yr archwiliad yn ddibwys, a hynny'n unigol ac wedi'u cronni, i'r datganiadau ariannol yn eu cyfanrwydd. Dyma'r penderfyniad i beidio â chywiro'r camddatganiadau yng nghyfrifon 2015/16:-

Mae gwerth llyfr net Asedau TG yn y fantolen wedi'u gor-ddweud – yn 2016/17, cynhelir adolygiad llawn a chynhwysfawr o'r gofrestr asedau a'r gweithdrefnau ar gyfer cofnodi'r asedau ar y gofrestr, a chywirir unrhyw or-ddatganiadau yn ystod y broses honno. Ystyrir nad yw'r symiau dan sylw yn bwysig, ac mae'n dal yn golygu bod y cyfrifon yn darparu golwg gywir a theg o sefyllfa ariannol yr Awdurdod.

Rhodddwyd cyfrif am wariant yn y cyfnod cyfrifyddu anghywir – nid yw'r symiau'n sylweddol ac ni fyddent yn cael effaith ar y sefyllfa ariannol gyffredinol oherwydd byddai'r arian wedi cael ei neilltuo i gronfa wedi'i chlustnodi i ymorol am y gwariant yn 2016/17.

Mae ad-daliad gwariant wedi cael ei ddosbarthu'n anghywir fel incwm – nid yw'r swm yn sylweddol ac nid oes gwariant yn y flwyddyn i'w ganslo.

Sylwadau gan Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru

Rydym yn cydnabod bod y sylwadau uchod, a wnaed gan y rheolwyr, wedi cael eu trafod gyda ni.

Rydym yn cydnabod ein cyfrifoldeb am baratoi datganiadau ariannol gwir a theg yn unol â'r fframwaith adrodd ariannol perthnasol. Cymeradwywyd y datganiadau ariannol gan Bwyllgor Archwilio Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru ar 19 Medi 2016.

Rydym yn cadarnhau ein bod wedi cymryd yr holl gamau y dylem eu cymryd er mwyn ein gwneud yn hunain yn ymwybodol o unrhyw wybodaeth berthnasol ar gyfer yr archwiliad ac i sefydlu ei bod wedi cael ei chyfathrebu â chi. Rydym yn cadarnhau, hyd y gwyddom, nad oes unrhyw wybodaeth berthnasol ar gyfer yr archwiliad nad ydych yn gwybod amdani.

Llofnodwyd gan:

Llofnodwyd gan:

Cadeirydd yr Awdurdod
Dyddiad 19 Medi 2016

Trysorydd dros dro i'r Awdurdod
Dyddiad 19 Medi 2016